

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"א 64339-12-17

בפני כבוד השופטת בלה טולקובסקי

התובע

פלוגי

על-ידי ב"כ עוה"ד מ' קין ואח'

נגד

הנתבעות

1. לאומית שרותי בריאות
- על-ידי ב"כ עוה"ד י' נברו ואח'
2. מדינת ישראל
- על-ידי ב"כ עוה"ד א' בנבנישתי ואח'

פסק דין

- 1 מבוא - מהות התביעה, הצדדים והמסגרת הדינונית
- 2 מדובר בתביעה שעילתה חיים בעוולה. 1
- 3
- 4 התובע יליד 19.1.2003, סובל ממחלת ניוון שרירים מולדת על רקע גנטי מסוג דושן (להלן: 2
- 5 "המחלה" או "דושן").
- 6 הוריו של התובע נמנים על העדה הערבית מוסלמית ואינם קרובי משפחה (להלן: "ההורים" 7
- 8 ו"האב" ו"האם").
- 9 בנם הבכור של ההורים, אחיו של התובע (להלן: "הבן הבכור"), נולד בשנת 1991, 8
- 9 ואובחן בשנת 1999 כלוקה במחלת דושן, ונפטר ממחלה זו בשנת 2013.
- 10 לאחר הבן הבכור נולדו שני ילדים בריאים.
- 11 התובע, ילדם הרביעי של ההורים, נולד כאמור בשנת 2003 ואובחן כלוקה בדושן בשנת 2006. 11
- 12 התביעה הוגשה ביום 31.12.2017.
- 13
- 14 התביעה הוגשה כנגד לאומית שירותי בריאות - קופת החולים בה חברה אמו של התובע 3
- 15 (להלן: "קופה" ח"י), ונגד מדינת ישראל (להלן: "המדינה"), כמפעילות מרפאות לטיפול באם 16
- 17 ובילד (להלן תקראנה ביחד: "הנתבעות").
- 18 על פי הנטען בתביעה, הנתבעות התרשלו בניהול מעקב ההיריון שבסיומו נולד התובע בכך 4
- 19 שלא הציעו להורים, בטרם תחילת ההיריון או במהלכו, לבצע בדיקות לאבחון נשאות לדושן,
- 20 לא הזהירו אותם מפני הסיכון להולדת ילד חולה בדושן ולא יידעו אותם בדבר האפשרות 21
- 22 לאבחון טרום לידתי והפסקת ההיריון.
- 23 הנתבעות הגישו בקשה לסילוק התביעה על הסף בהיעדר עילה, זאת נוכח מועד הגשת 5
- 24 התביעה.

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"א 17-12-64339

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31

המסגרת הנורמטיבית - הלכת המר והוראות המעבר

בפסק הדין בע"א 1326/07 המר נ' פרופ' עמי עמית (28.5.2012) (להלן: "המר"), בוטלה עילת התביעה של "חיים בעולה". נקבע כי התביעה הראויה במקרים בהם נולד ילד הסובל ממומים מולדים שניתן היה לאבחנם במהלך ההיריון ולתת בידי ההורים את זכות הבחירה אם להמשיך את ההיריון או להפסיקו, היא תביעת ההורים בעילה של "הולדה בעולה".

ברע"א 4512/13 בית חולים הסהר האדום נ' פלוני (28.8.2014) (להלן: "הסהר האדום"), נקבע כי מקום בו תביעת ההורים התיישנה לפני פסק הדין בעניין המר, ניתן יהיה להגיש את תביעת הילוד בעילה של "חיים בעולה" עד ליום 28.8.2015.

ברע"א 7490/14 שירותי בריאות כללית נ' פלונית (28.12.2014) (להלן: "פלונית"), נקבע כי גם ילודים שתביעת הוריהם התיישנה עד ליום 28.5.2013 - שנה לאחר פסה"ד בעניין המר, יוכלו להגיש תביעתם עד ליום 28.8.2015.

ברע"א 4288/15 מכבי שירותי בריאות נ' פלוני (28.8.2016) (להלן: "מכבי"), נקבע כי מקום בו תביעת ההורים התיישנה בתקופה שבין שנה לאחר מתן פסק הדין בעניין המר (28.5.2013), ועד ליום 28.8.2015, ניתן יהיה להגיש את תביעת הילוד בעילה של "חיים בעולה" עד ליום 31.12.2017.

ברע"א 398/18 מדינת ישראל משרד הבריאות נ' פלוני (15.3.2018), נפסק כי הלכת מכבי חלה רק במקרים בהם תביעת ההורים התיישנה משנה לאחר פסק דין המר ועד ליום 28.8.2015, ואינה משתרעת על כל קבוצות ההורים שתביעתם התיישנה לפני יום 28.8.2015.

הבקשה לסילוק על הסף - תמצית טענות הצדדים

הנתבעות טוענות כי בהתחשב במועד לידתו של התובע, בשנת 2003, תביעת ההורים בעילה של "הולדה בעולה" התיישנה בשנת 2010, קרי; לפני מתן פסק הדין בעניין המר. בנסיבות אלה, על פי הלכת הסהר האדום, התובע יכול היה להגיש את תביעתו בעילה של "חיים בעולה", עד ליום 28.8.2015. משהתביעה הוגשה ביום 31.12.2017, דינה להידחות על הסף בהיעדר עילה.

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"א 64339-12-17

8. בתשובה לבקשה טען התובע כי לאחר לידתו ובשנות חייו הראשונות, לא היה ידוע שהוא לוקה במחלה כלשהי. גם כאשר הופיעו התסמינים הראשונים, לא ניתן היה לקבוע אבחנה כך שהוריו לא ידעו ולא יכלו לדעת מה הסיבה לאיחור בהתפתחותו. לשון אחר, התובע טוען לתחולת כלל הגילוי המאוחר הקבוע בסעיף 8 לחוק ההתיישנות, תשי"ח - 1958 (להלן: "חוק ההתיישנות"). לטענת התובע, עד לחודש ספטמבר 2006, לא היה בידי ההורים לזהות "קצה חוט" הדרוש לתחילת מרוץ ההתיישנות. משכך, נטען כי תביעת ההורים התיישנה בחלוף 7 שנים מיום 12.9.2006 (מועד אבחון מחלת הדושן אצל התובע), דהיינו, ביום 12.9.2013, כך שחלה בענייננו הלכת **מכבי** המאפשרת הגשת תביעתו של התובע עד ליום 31.12.2017 - מועד הגשתה בפועל של התביעה.
9. בהתחשב בכך ששאלת התיישנות תביעת ההורים בעילה של "הולדה בעוולה", לרבות שאלת תחולת כלל הגילוי המאוחר הקבוע בסעיף 8 לחוק ההתיישנות, טעונה בירור עובדתי ומשפטי, הוסכם שהדיון יפוצל באופן ששאלת התיישנות תביעת ההורים, ממנה נגזרת שאלת קיומה של עילת תביעה לתובע בגין "חיים בעוולה", תידון ותוכרע תחילה (פרוטוקול ישיבת ק"מ מיום 13.9.2018).
- הראיות**
10. מטעם התובע הוגש תצהירה של האם וכן תיק מוצגים הכולל תיעוד מתיקו הרפואי של התובע ושל הבן הבכור שכאמור, אובחן בשנת 1999, כלוקה במחלת הדושן ונפטר ממחלה זו בשנת 2013.
11. האם ציינה בתצהירה: "למיטב זכרוני כאשר (התובע) היה כבן 1.5 שנה, רופא הילדים התרשם שההתפתחות שלו איטית מעט. הוא לא אמר לנו מה משמעות הדבר. לא הבנתי שהדבר עלול להיות קשור בדרך כלשהי למחלה של הבן הבכור. ככל שאני יודעת, לא נערכו ברורים נוספים בהקשר זה ולא נקבעה אבחנה ע"י הרופאים המטפלים. הפעם הראשונה שבה נאמר לנו, כי הילד סובל ממחלת דושן הייתה לקראת סוף שנת 2006 ... מכל מקום בשנות חייו הראשונות (התובע) התפתח יפה ותפקד כהלכה. באותה עת לא הייתה לנו שום סיבה לחשוב שהילד סובל ממחלה כלשהי הכרוכה בניוון שרירים או הדומה במשהו למחלה של בננו הבכור" (סעיף 8 לתצהיר האם).
12. מטעם הנתבעות הוגש תיק מוצגים הכולל תיעוד מתיקו הרפואי של התובע ומסמכים רפואיים מתיקו הרפואי של הבן הבכור, בבתי החולים רמב"ם ואיכילוב.

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"א 64339-12-17

1 התיעוד הרפואי בעניינו של הבכור
 2 בסיכום אבחון נוירולוגי מיום 11.5.1999, בב"ח רמב"ם (עמ' 6 לתיק המוצגים של הנתבעות) 13.
 3 נרשם: "... באשר לאבני הדרך ההתפתחותיות מדווח על איחור בעיקר בתחום המוטורי כך,
 4 שהחל להתהפך בגיל שנה בלבד, ישב בגיל 18 חודשים, עמד בגיל שנתיים לערך והליכה
 5 לקראת גיל שנתיים ומחצה". כן צוין בסיכום: "לילד מחלת שריר דיסטרופית מסוג קרוב
 6 לוודאי של DMD (דושן - ב.ט.)", וכי "הופנה למכון הגנטי במרכז רפואי איכילוב לצורך
 7 עיבוד גנטי פרטני ומשפחתי בתאריך 27.5.99".

8
 9 בסיכום רפואי מהמכון הגנטי בב"ח איכילוב מיום 14.8.2000 נרשם: "הוסבר כי מחלת ניוון
 10 השרירים ע"ש דושן/בקר נגרמה על-ידי שינוי בחומר התורשה (מוטציה בגן) ... לנשאת
 11 יש בכל היריון סיכון של 50% להעביר את הכרומוזום הפגום לבן, שיהיה חולה". בפרק
 12 ההמלצות נרשם: "בכל היריון ... מומלץ לקבל ייעוץ גנטי, ולבצע אבחון טרום לידתי
 13 בדגימת סיסי שיליה בשבוע 12 - 11 להיריון או דיקור מי השפיר החל משבוע 16 להיריון
 14 לשם בדיקת מין העובר וקביעת מעמדו כנושא המוטציה ו/או האלל המוטנטי...".

15
 16 בסיכום ייעוץ מהמרפאה הנוירולוגית בב"ח רמב"ם מיום 6.7.2005, נרשם: "בן 13 שנים עם
 17 מחלת שריר דיסטרופית פרוגרסיבית ... במשפחה: אחיו בן שנתיים ומחצה (התובע - ב.ט.)
 18 מתקשה גם הוא בהליכה מגיל שנה ו - 9 חודשים. גם אצלו אובחנו לפני כ - 6 ח' ערכים
 19 גבוהים של ... לכן הועלה חשד כי גם הוא לוקה ב - DMD (דושן - ב.ט.)".
 20 "לסיכום: לילד DMD בשלב מתקדם וגם אחיו בן השנתיים ומחצה חשוד במחלה זו.
 21 המלצות: (1) אחיו יוזמן לביופסיית שריר בתאריך 31.7.05".

22
 23 התיעוד הרפואי בעניינו של התובע
 24 בסיכום האשפוז מלידתו של התובע, במרכז רפואי בני ציון, מיום 21.01.2003, נרשם תחת 14.
 25 הכותרת "מחלות במשפחה" - "אין מה לציין". כן צוין שנולד בן בלידה ספונטנית במשקל
 26 3,500 שר, ללא סיבוכים (נספח ד' לתצהירהאם).

27
 28 בתיק הרפואי של התובע בקופ"ח נרשם:
 29 ביום 18.12.2003, בהיות התובע כבן 11 חודשים: "מתהפך לא זוחל, לא מתיישב, מבטא
 30 מילים, התחיל להתהפך בגיל 7 ח' בבית בן עם מחלת דושן מאובחנת. בדיקה פיזיקלית
 31 תקינה, טונוס תקין, עומד בתמיכה". התובע הופנה לביצוע בדיקות דם (עמ' 1 לתיק המוצגים
 32 של הנתבעות).
 33

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"א 64339-12-17

- 1 ביום 22.12.2013: "הנ"ל נבדק בגלל פיגור מוטורי קל, אחיו הגדול מאובחן כדושן, היום בן
 2 13 שנים משותק כסא גלגלים ... בדיקת אנזימים מאוד גבוהים, אבקש לשלול מחלת דושן,
 3 מצורף בדיקות דם" (עמ' 2 לתיק המוצגים של הנתבעות).
 4 בנוסף נרשמה במועד זה הפניה לגנטיקאי מומחה וכן לאקורדיוגרפיה.
 5
- 6 **דיון והכרעה**
- 7 15. כאמור בפתח הדברים, השאלה העומדת במוקד המחלוקת לצורך הכרעה בבקשה לסילוק על
 8 הסף בשל היעדר עילה היא מועד התיישנות תביעת ההורים בעילה של "הולדה בעוולה".
 9
- 10 16. בסעיף 8 לחוק ההתיישנות, שכותרתו "התיישנות שלא מדעת" נקבע כלל הגילוי המאוחר,
 11 לפיו:
 12 **"נעלמו מן התובע העובדות המהוות את עילת התובענה, מסיבות שלא היו**
 13 **תלויות בו ושאף בזהירות סבירה לא יכול היה למנוע אותן, תתחיל תקופת**
 14 **ההתיישנות ביום שבו נודעו לתובע עובדות אלה"**.
 15
- 16 ארבעה תנאים מצטברים נדרשים לתחולת כלל הגילוי המאוחר: קיומן של עובדות שנעלמו
 17 מן התובע; העובדות מהוות את עילת התובענה; העובדות נעלמו מעיני התובע מסיבות שלא
 18 היו תלויות בו; ואף אם היה נוקט בזהירות סבירה, לא יכול היה לגלותן. הנטל להוכיח את
 19 ארבעת התנאים לתחולת כלל הגילוי המאוחר, מוטל על הטוען לתחולתו, והמבחן בעניין זה
 20 הוא מבחן אובייקטיבי - מבחן האדם הסביר שאף אם היה נוקט בזהירות סבירה לא יכול
 21 היה לגלות את העובדות המקימות את עילת התביעה (ע"א 2919/07 מדינת ישראל - הוועדה
 22 לאנרגיה אטומית נ' גיא ליפל (19.09.2010) (להלן: "גיא ליפל"); ע"א 4381/08 קופת חולים
 23 כללית נ' מוסקוביץ (16.1.2012) (להלן: "מוסקוביץ").
 24
- 25 17. אקדים מסקנה לניתוח ואציין כי בנסיבות העניין לא עלה בידי התובע להוכיח את טענתו
 26 לתחולת כלל הגילוי המאוחר באופן שהעובדות המהוות את עילת התביעה - דבר היותו לוקה
 27 במחלת דושן, נודעו להורים רק בספטמבר 2006, עם אבחון המחלה - אנמק מסקנתי זו.
 28

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"א 64339-12-17

18. המבחן שנקבע בפסיקה לעניין גילוי העובדות המהוות את עילת התובענה, כנקודת הזמן המתחילה את מרוץ ההתיישנות, אינו מתייחס לידיעה מלאה. די בעניין זה בקיומו של "קצה חוט" או "ניצני נזק" שיש בהם בסיס סביר לגילוי יסוד הנזק העומד ביסוד עילת התביעה. כפי שנפסק בעניין גיא ליפל: "סיכומו של דבר, שחשד המתעורר אצל תובע ואף חשד בכוח (צריך היה לחשוד) ייחשב כ"קצה חוט" המתחיל את מרוץ ההתיישנות ומבטל את השעיית המרוץ לפי סעיף 8" (פסקה 47). עוד ראו לעניין זה, ע"א 1442/13 זוארס נ' התעשייה הצבאית לישראל בע"מ (18.8.2016).
- כך גם לעניין הקשר הסיבתי, כפי שנפסק בע"א 4114/96 המאירי נ' הכשרת הישוב חברה לביטוח בע"מ, פ"ד נב(1) 857, 866 (1998): "... כשם שניצני נזק מספקים על פי ההלכה את הדרישה לגילוי יסוד ה"נזק", ובלבד שאינם בבחינת מה בכך, כך גם די לעניין הזיקה הסיבתית כי נתגלה לתובע "קצה חוט" הקושר מבחינה מדעית - רפואית בין המעשה או המחדל של המזיק לבין הנזק המאוחר" (פסקה 11).
19. לצורך תחולת כלל הגילוי המאוחר הקבוע בסעיף 8 לחוק ההתיישנות, לא מספיקה אי ידיעה בפועל אלא שעל הניזוק להוכיח כי העובדות המהוות את עילת התובענה אף לא היו בידיעתו בכוח. כלומר שמדובר באמת מידה אובייקטיבית על פי מבחן "האדם הסביר". כדי לקבוע אם אי הידיעה נבעה מסיבות שאינן תלויות בניזוק או שמא תרמה לכך התנהגות בלתי סבירה מצדו, יש להתחשב במכלול המרכיבים והשיקולים שעיקרם אופי הנזק והידע שכבר הצטבר אצל הניזוק. בהקשר זה נפסק בע"א 2387/06 פלונית נ' טבע תעשיות פרמצבטיות בע"מ (31.8.2008): "אין חולק, כי מלשונו הברורה של הסעיף (סעיף 8 לחוק ההתיישנות - ב.ט.) כמו גם מתכליתו עולה, כי אין די בכך שיוכיח התובע כי לא ידע בפועל על העובדה, אלא, עליו להוכיח כי אף "בוהירות סבירה" לא יכול היה לגלותה, קרי, מדובר באמת מידה אובייקטיבית של האדם הסביר... אך מובן הוא, כי ככל שהנזק חמור יותר וככל שהנסיבות בהן נגרם הנזק מעוררות חשד הן, כן תגבר הציפייה ממנו לפעול לברור זכויותיו..." (פסקה 18). עוד ראו לעניין זה; ע"א 393/08 שגיא נ' כפר ביאליק כפר שיתופי להתיישבות חקלאית בע"מ (23.2.2010); ע"א 2206/08 סיגמן נ' חברת דובק בע"מ (11.7.2010).
- ומן הכלל אל הפרט;
20. התובע ראה לתמוך את טענתו בדבר תחולת כלל הגילוי המאוחר בעדות האם בלבד. בהיעדר עדות של האב, עדותה של האם נותרה בגדר עדות יחידה כמשמעה בסעיף 54(2) לפקודת הראיות [נוסח חדש], תשל"א - 1971.

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"א 64339-12-17

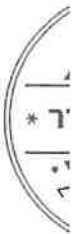
- 1 יתרה מכך, עילת התביעה של "הולדה בעולה" היא עילת תביעה של ההורים. שאלת מודעותו
 2 של האב למצבו של התובע והחשד שמא לקה גם הוא במחלת דושן היא שאלה רלבנטית
 3 להוכחת כלל הגילוי המאוחר שהתובע טוען לתחולתו. האם נשאלה מדוע האב לא הגיע להעיד
 4 והשיבה ש"הוא נשאר עם הילד" (עמ' 6 לפרוטוקול). בנסיבות אלה, ההימנעות מלהעיד את
 5 האב עומדת לחובת התובע ומקימה הנחה שלא היה בעדותו כדי לתמוך בטענות התובע בעניין
 6 תחולת כלל הגילוי המאוחר (ע"א 465/88 הבנק למימון ולסחר בע"מ נ' מתיתיהו ואח', פ"ד
 7 מה (4) 651 (1991), ע"א 55/89 קופל (נהיגה עצמית) בע"מ נ' טלקאר חברה בע"מ, פ"ד מד
 8 (4) 595 (1990), וע"א 2275/90 לימה חברה ישראלית לתעשיות כימיות בע"מ נ' רוזנברג, פ"ד
 9 מז (2) 605 (1993)).
- 10
- 11 האם ציינה בתצהירה כי הבן הבכור אובחן כלוקה בדושן בהיותו כבן 7, קרי, טרם לידת
 12 התובע. האם אישרה בחקירתה הנגדית שלאחר סדרת בדיקות שנערכה לבן הבכור, הוסבר
 13 לה שהוא לוקה במחלת דושן (עמ' 7 לפרוטוקול). האם הוסיפה והעידה כי היא אינה זוכרת
 14 בדיקות שנערכו בעניינו של הבן הבכור, בבי"ח איכילוב בתל-אביב (עמ' 8 לפרוטוקול).
 15 כשנשאלה אם נכון שהסבירו לה במסגרת היעוץ הגנטי שיש סיכון להולדת ילדים חולים
 16 נוספים הכחישה את הדבר, כדלקמן: "... לשאלת בית המשפט, האם אמרו לך שהמחלה
 17 שיש ל (בן הבכור) יכולה להיות גם אצל הילדים שיוולדו אח"כ, אני משיבה: לא" (עמ' 9
 18 לפרוטוקול). עדותה זו של האם אינה סבירה בעיני, זאת נוכח סיכום הייעוץ מהמכון הגנטי
 19 בבי"ח איכילוב מיום 14.8.2000, בו נרשם במפורש שהוסבר כי בכל היריון קיים "סיכון של
 20 50% להעביר את הכרומוזום הפגום לבן, שיהיה חולה", והומלץ לבצע ייעוץ גנטי ואבחון
 21 טרום לידתי בכל היריון נוסף (עמ' 11 לתיק המוצגים מטעם הנתבעות).
- 22
- 23 עדותה של האם כי היא אינה זוכרת את הייעוץ הגנטי או את הבדיקות הרבות שבוצעו לבן
 24 הבכור (עמ' 8 לפרוטוקול), אינה מתיישבת עם ההיגיון והסבירות נוכח הסיכום המפורט של
 25 הייעוץ הגנטי, בו נרשם במפורש כי הדברים הוסברו. עוד יש לציין כי בסיכום הייעוץ הגנטי
 26 נרשם שעותק ממנו נשלח לד"ר שחר מהיחידה לנוירולגית ילדים בבי"ח רמב"ם שהבן הבכור
 27 היה בטיפולו. בנסיבות אלה, לא סביר שהאם לא ידעה דבר על תוצאות הייעוץ הגנטי
 28 ומסקנותיו, ואף אינה זוכרת כלל שבוצע ייעוץ גנטי בבי"ח איכילוב.
- 29
- 30 האם נשאלה האם נכון שהתובע הופנה לביצוע בדיקות דם כשהיה בגיל 11 חודשים, והשיבה:
 31 "לא. אני זוכרת שכשעשיתי לו בדיקה הוא היה בן 4 שנים וראו שיש לו את המחלה הזו"
 32 (עמ' 9 לפרוטוקול). כשנשאלה אם היא זוכרת שבשנת 2005, הפנו את התובע לביצוע בדיקת
 33 ביופסיית שריר השיבה שאינה זוכרת (עמ' 9 לפרוטוקול). בסיכום של דברים, האם העידה

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"א 64339-12-17

- 1 כי למעשה אינה זוכרת את מהלך ההתפתחות המחלה או את הבירור הרפואי שנערך הן
2 בעניינו של הבן הבכור, הן בעניינו של התובע (עמ' 10 לפרוטוקול).
3
- 4 .24 הרישום בתיקו הרפואי של התובע בחודש דצמבר 2003, בהיות התובע כבן 11 חודשים, תחת
5 פרק "תלונות": "... לא זוחל ... לא מתיישב ... התחיל להתהפך בגיל 7 חודשים, בבית בן
6 עם מחלת דושן מאובחנת", מצביע על כך שמדובר בתלונות או במידע שהתקבל מפי האם.
7 בנסיבות אלה, נוכח ידיעת ההורים שהבן הבכור לוקה במחלת דושן שהתבטאה בתחילה
8 באיחור התפתחותי, לא סביר שהאיחור בהתפתחות המוטורית של התובע לא יעלה בלב
9 ההורים חשד שאף התובע לוקה במחלה.
10
- 11 .25 בחודש דצמבר 2003, נרשם בתיקו הרפואי של התובע: "הנ"ל (התובע - ב.ט.) נבדק בגלל
12 פיגור מוטורי קל, אחיו הגדול מאובחן בדושן. בן 13 שנים משותק עם כיסא גלגלים, בדיקה
13 אנזימים מאוד גבוהים ... אבקש לשלול מחלת דושן...". במועד זה התובע הופנה לבדיקות
14 דם לשלילת מחלת דושן ולייעוץ גנטי, לפיכך, לא סביר לומר שבמועד זה לא היה בידי ההורים
15 "קצה חוט" להבין או לחשוד שהתובע לוקה גם הוא במחלת הדושן.
16
- 17 .26 למצער היה בידי ההורים לפחות קצה חוט לחשוד שהתובע לוקה אף הוא במחלת הדושן ביולי
18 2005, שהרי בסיכום ייעוץ / מעקב במרפאה נויורולוגית מיום 6.7.2005 בעניינו של הבן הבכור
19 נרשם: "במשפחה - אחיו בן שנתיים ומחצה, מתקשה גם הוא בהליכה מגיל שנה ו - 9
20 חודשים, גם אצלו אובחנו לפני כ - 6 ח' ערכים גבוהים ... לכן הועלה חשד שגם הוא לוקה ב
21 DMD - ...". מהרישום עולה שמדובר במידע שהתקבל ממי מההורים. בנסיבות אלה, נוכח
22 הפניית התובע לביצוע בדיקת ביופסיית שריר, לא סביר שבמועד זה לא היה ידוע להורים
23 שקיים חשד שהתובע לוקה גם הוא במחלה.
24
- 25 .27 אמנם נכון הוא שהאבחנה הסופית שאישרה כי התובע אכן לוקה בדושן, התקבלה בספטמבר
26 2006. ואולם, מהרישומים מתיקו הרפואי של התובע כמו גם מבדיקת המעקב של הבן הבכור
27 ביולי 2005, עולה כי היה בידי ההורים הרבה מעבר ל"קצה חוט" לסבור ולחשוד שגם התובע
28 לוקה במחלת דושן, זאת במיוחד כשהם היו מודעים למחלתו של הבן הבכור ואף נרשם
29 שהוסבר להם במסגרת הייעוץ הגנטי שקיבלו בשנת 2000 (לאחר אבחון המחלה אצל הבן
30 הבכור, וטרם הולדתו של התובע), שקיים בכל היריון סיכון של 50% להעברת הכרומוזום
31 הפגום לבן, שיהיה חולה.
32

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"א 64339-12-17

28. ודוקו - האם עצמה ציינה בתצהירה: "למיטב זכרוני, כאשר (התובע) היה כבן 1.5 שנה רופא
הילדים התרשם שההתפתחות שלו איטית מעט..." (סעיף 8 לתצהיר). טענתה כי היא לא
הבינה שהדבר עלול להיות קשור בדרך כלשהי למחלה של הבן הבכור, אינה סבירה נוכח
הבדיקות שהתובע הופנה אליהן בגין האיחור בהתפתחותו המוטורית ומוזעזעותה למחלתו של
הבן הבכור. אמנם, כטענת ב"כ התובע, לא נרשם בתיק הרפואי ב"רחל בתך הקטנה" שהוסבר
להורים על החשד שהתובע לוקה בדושן, ואולם, נוכח מודעות ההורים למחלת הבן הבכור
והבדיקות שהתובע הופנה לבצע לרבות בדיקות דם, ייעוץ גנטי ולבסוף ביופסיית שריר, לא
סביר לקבל שלא היה בידי ההורים לפחות "קצה חוט" לחשוד שהתובע לוקה גם הוא במחלה.

9

10

סיכום

29. בנסיבות העניין, נוכח מודעותם של ההורים למחלתו של הבן הבכור וההסבר שקיבלו

במסגרת הייעוץ הגנטי בשנת 2000, בדבר הסיכון בשיעור 50% להישנות המחלה בהריונות

נוספים, ונוכח האיחור ההתפתחותי של התובע, כפי שאובחן ותועד בתיק הרפואי כבר

בדצמבר 2003, בהיות התובע כבן 11 חודשים, סבורה אני כי על פי אמת מידה אובייקטיבית

של סבירות, היה בידי התובעים "קצה חוט" לחשוד שהתובע לוקה במחלת הדושן כמו הבן

הבכור כבר בדצמבר 2003. למצער, היה בידי ההורים "קצה חוט" לסבור שהתובע לוקה אף

הוא במחלה, ביולי 2005, אז נרשם במפורש במסגרת המעקב הרפואי של הבן הבכור שהתובע

מתקשה בהליכה ועל פי תוצאות הבדיקות שנערכו לו הועלה חשד שהוא לוקה במחלת הדושן

והוא הוזמן לבדיקת ביופסיית שריר, בתאריך 31.7.2005.

19

20

30. בין אם נאמר שהיה בידי ההורים "קצה חוט" לחשוד שהתובע לוקה בדושן בדצמבר 2003

(שאו תביעת ההורים התיישנה בדצמבר 2010), ובין אם נאמר שאותו "קצה חוט" להבנת

מצבו של התובע התגבש ביולי 2005, כאשר כבר התקבלו תוצאות בדיקות שהצביעו על ערכים

גבוהים והעלו חשד לדושן והתובע הופנה לבדיקת ביופסיית שריר (שאו תביעת ההורים

התיישנה ביולי 2012) - הרי שעל פי הלכת ה**סהר האדום** והלכת **פלונית**, המועד האחרון

להגשת תביעת התובע בעילה של "חיים בעולה" חל ביום 28.8.2015.

26

27

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"א 64339-12-17

- 1 משתביעת התובע הוגשה לאחר המועד האחרון שנקבע להגשתה על פי הוראות המעבר 31
2 הרלבנטיות שנקבעו בעניין **הסהר האדום** ובעניין **פלונית**, דין תביעת התובע להימחק על הסף
3 מחמת היעדר עילה בהתאם לתקנה 100 לתקנות סדר הדין האזרחי תשמ"ד - 1984 - וכך אני
4 מורה.
5
6 התביעה נמחקת איפוא מחמת היעדר עילה.
7
8 בנסיבות העניין, נוכח מצבו של התובע, לא ראיתי לעשות צו להוצאות.
9
10 ניתן לפרסום, ללא פרטים מזהים.
11
12 המזכירות תמציא פסק הדין לב"כ הצדדים ותסגור את התיק.
13 ניתן היום, ז' חשוון תש"פ, 05 נובמבר 2019, בהעדר הצדדים.

בלהה טולקובסקי, שופטת

14

